

Externa kontroller

Equalis

Enheten för patientnära analys

2023-03-13

Reviderad 2023-12-18

Reviderad 2024-03-07

Innehållsförteckning

Extern kontroll -Equalis	2
1. Rekommenderade externkontrollprogram	2
2. Anslut till Equalis externkontrollprogram	2
Tänk på följande när instrumenten registreras.....	5
3. Lägg till ett kvalitetssäkringsprogram för ny analys.	5
4. Byt ut ett instrument eller lägg till ett nytt instrument.	5
4A. Utbyte av instrument när analysomgång är öppen	5
4B. Lägga till nytt instrument när analysomgång är öppen	6
4C. Lägga till nytt instrument eller byta ut instrument när analysomgång är stängd	6
5. Kalender/distributionsplan för externa kontroller.....	6
6. Analysera externa kontrollerna	6
Beställ mer provmaterial.....	6
Gör så här när ni analyserar externa kontroller	6
7. Granska svaren från Equalis	7
8. Övrigt.....	8

Extern kontroll -Equalis

Alla som har patientnära instrument och/eller manuella analyser ska anslutas till Equalis externa kvalitetsprogrammet. Det är viktigt att samtliga instrument och metoder ansluts. Genom att delta i kvalitetsprogrammet säkerställs att instrument och analyser mellan olika vårdenheter nationellt ger jämförbara resultat. De externa kontrollerna, beroende på analys, skickas ut mellan 1 och 10 gånger per år. Läs mer om externa kontroller och Equalis på deras hemsida [Equalis | Start sida](#).

1. Rekommenderade externkontrollprogram

Följande externkontrollprogram ska vårdenheten anslutas till om analysen/erna utförs:

Artikelnummer	Kontrollprogram
013	Hb:Glukos:CRP
012	Hemoglobin A1c (HbA1c)
612	Ketoner i blod, patientnära analyser
090	Urintestrensa och graviditetstest (U-hCG)
571	Snabbdiagnostik av SARS-CoV-2, antigen
029	Snabbdiagnostik av grupp A streptokocker
415	D-dimer
089	Mononukleos
305	PT(INR), teststicka/kassett
570	Preanalys, blodprovtagning

2. Anslut till Equalis externkontrollprogram

Gå in på Equalis hemsida: www.equalis.se och gå vidare så här:

- Klicka på Kvalitetssäkringsprogram
- Klicka på "Patientnära analyser, expertgrupp"¹.
- En ruta blir synlig där det står "Dina val: Patientnära analyser, expertgrupp" och nedanför rutan finns en lista med kvalitetssäkringsprogram. Klicka på det kvalitetssäkringsprogram du vill beställa till exempel "Hb:GlukosCRP, patientnära analyser, inklusive preanalys".

¹ Har enheten HbA1c eller annan analys som ej finns med i vald expertgrupp så titta under "Målgrupp" eller hör av er till Enheten för patientnära analys (PNA).

Läs mer om extern kvalitetssäkring och nyttan med att delta

Sök här

Filter

[Expertgrupp (19)] [Arrangör (8)] [Målgrupp (8)]

+ Allmän klinisk kemi, expertgrupp + Arbets- och lungfysiologi, expertgrupp + Barnradiologi, expertgrupp

+ Cervixcancerprevention, expertgrupp + Ekokardiografi, expertgrupp + Endokrinologi, expertgrupp

+ Fysiologisk kärldiagnostik, expertgrupp + Hematologi, expertgrupp + Histopatologiska tekniker, expertgrupp

+ Humangenetik, expertgrupp + Klinisk immunologi, expertgrupp + Klinisk mikrobiologi, expertgrupp + Koagulation, expertgrupp

+ Läkemedel och toxicologi, expertgrupp + Nuklearmedicin, expertgrupp + **Patientnära analyser, expertgrupp**

+ Patologi och cytologi, expertgrupp + Proteinanalyser, expertgrupp + Transfusionsmedicin, expertgrupp

Dina val: Rensa filter

+ Klinisk mikrobiologi, expertgrupp **Patientnära analyser, expertgrupp**

Dina val: **Patientnära analyser, expertgrupp** X

Visar 8 av 8 Kvalitetssäkringsprogram

[Hb, Glukos och CRP, patientnära analyser, inklusive preanalys](#)

[Lipider, hemoglobin och glukos i blod](#)

[Mononukleos](#)

[Snabbdiagnostik av grupp A streptokocker](#)

[Urintestrensa och graviditetstest](#)

[Snabbdiagnostik av SARS-CoV-2, antigen](#)

[Preanalys, blodprovtagning](#)

[Ketoner i blod, patientnära analyser](#)

- Ny sida blir synlig – Hb:Glukos:CRP, patientnära analyser, inklusive preanalys (013).
- Skrolla ner och klicka på "Lägg till i varukorg".
- Kontrollera att det du har beställt ligger i varukorgen.
- Ska fler kvalitetssäkringsprogram beställas så backa med pilen högst upp till vänster och klicka på det som avses beställas.
- Skrolla ner och klicka på lägg i varukorg.
- När alla program som du vill beställa ligger i varukorgen klicka på varukorgen och slutför beställning.
- Ett nytt formulär kommer upp där du ska ange information om beställare. Fyll i efterfrågade uppgifter.

- Ange labkod² hos Equalis: Om det är första gången vårdenheten anmäler sig till ett kvalitetssäkringsprogram lämna fältet tomt. Labkoden skickas ut i ett bekräftelsemejl.
- Organisationsnummer: **232100–0255** (gäller Region Skåne, privata vårdenheter anger sitt organisationsnummer)
- Typ av verksamhet: markera verksamhetsområde
- Leveransadress och faktureringsuppgifter
- Beställare, kontaktperson och materialmottagare: fyll i uppgifterna
- Deltagarinformation och uppgifter: ange PNA och den ort ni tillhör. Privata vårdgivare fyller i blanketten som hänvisas till under rutan. Denna blankett måste fyllas i så att Enheten för patientnära analys kan ta del av era resultat och därmed vara behjälpliga, som stöd, i att kvalitetsgranska vårdenhetens resultat.
- Kommentarsfält: I kommentarfältet längst ner vid "Övriga kommentarer" skriv upp namn på alla instrument som ska vara med/inte med i valt kvalitetssäkringsprogram. t.ex. om program Hb:Glukos:CRP är valt och enheten har två HemoCue Glucose DM RT instrument, ett Afinion CRP och inget HemoCue Hb instrument kan man skriva så som det står i rutan nedan. Tänk på att serienummer alltid måste vara med och ange även eventuellt egennamn eller placering.
- Slutför beställning genom att klicka på "Skicka" längst ned.

EQUALIS Produkter & tjänster För deltagare Nyheter FAQ Aktuellt Om Equalis Kontakt

Övriga kommentarer:

HemoCue Glucose 201 DM RT SN1546731008 Lab1
HemoCue Glucose 201 DM RT SN1546731009 Diab ssk
Afinion 2 CRP SN20037019 Lab1

Inga Hb instrument

Jag har godkänner deltagarvillkoren, och jag har tagit del av information om hur Equalis behandlar mina personuppgifter.
[Deltagarvillkor](#)
[Personuppgifter](#). *

Skicka

För en giltig beställning/anmälan ska ni komma till en sida med "Tack för din beställning/anmälan". Ni ska också få en bekräftelse via mail. Om det inte fungerar hör av er till oss på Equalis så hjälper vi er.

² Lab koden är densamma som siffrorna i användarnamnet som ni fått av Equalis. Denna finns även på utsidan av kuvertet som innehåller den externa kontrollen.

- Kom överens på arbetsplatsen om var inloggningsuppgifterna till Equalis ska förvaras. Detta så att det är möjligt att skriva in analys svar och granska återkoppling från Equalis även om ordinarie personal som annars gör det är frånvarande. OBS! Ha inte personlig inloggning.

Tänk på följande när instrumenten registreras

Var noga med att registrera rätt sorts instrument. Det kan finnas olika instrumenttyper för samma analys. Se tabell nedan.

Instrument	Analyt
Accu-Chek Inform II	Glukos
HemoCue Glucose 201 DM	Glukos
HemoCue Glucose 201 DM RT	Glukos
HemoCue Hb 201 DM	Hb
Stat Strip Keton	Keton
Afinion AS 100	CRP, HbA1c
Afinion 2	CRP, HbA1c
QuikRead go easy	CRP
CoaguChek PRO II	PT INR
Clinitek Status +	Urinsticka

- Alla patientnära instrument ska anslutas till externa kvalitetsgranskningsprogram. Det betyder att när vårdenheten anslutits till ett kvalitetssäkringsprogram så ska alla instrument som tillhör ett program registreras t.ex. om vårdenheten har tre Afinion som det analyseras CRP på så ska alla tre instrumenten anslutas.
- Ange vart och ett av instrumentens serienummer och eventuellt var det är placerat t.ex. *"HemoCue Glucose 201 DM RT, SN1234567890, Lab 1"*. Om ett instrument byts ut/ tillkommer måste detta meddelas till Equalis (se under rubrik 4).

3. Lägg till ett kvalitetssäkringsprogram för ny analys.

Följ arbetsgången för "Anslut till externkontrollprogram via Equalis", (sid 3).

4. Byt ut ett instrument eller lägg till ett nytt instrument.

4A. Utbyte av instrument när analysomgång är öppen

- Logga in på Equalis hemsida och skriv in dina analys svar.
- Om du har ett nytt instrument, skriv analys svaret från det nya instrumentet vid det gamla analysinstrumentets serienummer.
- Viktigt att du sedan i kommentarsfältet skriver att det är ett nytt instrument t.ex. *"HemoCue Glucose 201 DM RT, SN1234567890, Lab1"* ersätts med HemoCue Glucose 201 DM RT med namnet *"HemoCue Glucose 201 DM RT, SN2222222222, Lab1"*.

4B. Lägga till nytt instrument när analysomgång är öppen

Kostnaden för fem anslutna instrument är densamma om man nyttjar samma provmaterial. Om enheten t.ex. har ett HemoCue glukosinstrument och vill lägga till ytterligare ett gör då så här när analysomgången är öppen:

- Logga in på Equalis hemsida och skriv in dina analys svar.
- Om det är ett helt nytt instrument så att vårdheten t.ex. utökar antalet HemoCue så skriv i kommentarsfältet *"Vi har ett nytt HemoCue Glucose 201 DM RT som ska namnges "HemoCue Glucose 201 DM RT, SN2345678901 Lab1", resultatet är xxx"*.

4C. Lägga till nytt instrument eller byta ut instrument när analysomgång är stängd

- Gå in på Equalis hemsida.
- Klicka på "Deltagare" i den vågräta gardinmenyn.
- Scrolla ner och klicka på "Lägg till eller ta bort instrument respektive komponent".
- Välj relevant formulär och fyll i efterfrågade uppgifter

5. Kalender/distributionsplan för externa kontroller.

Distributionsplanen (kalendarium) för utskick av externa kontroller finns på Equalis hemsida. Välj "Deltagare" på första sidan och klicka på "Deltagarinformation". Klicka på distributionsplan och följ anvisningarna.

6. Analysera externa kontrollerna

Provet kommer i ett vitt vadderat kuvert märkt med Equalis (1 - 10 gånger per år).

Om det inte finns möjlighet att analysera provet med en gång när det kommer måste det förvaras i kyl fram tills att det analyseras. Information om sista dag för analys och sista dag för att registrera resultat på Equalis hemsida medskickas provet.

6.A Beställ mer provmaterial

Om provmaterialet inte räcker kan man beställa mer. Gör så här:

- Gå in på Equalis hemsida (ingen inloggning krävs).
- Klicka på "Deltagare" i den vågräta gardinmenyn.
- Scrolla ner och klicka på "Beställning av extra provmaterial".
- Fyll efterfrågade uppgifter.

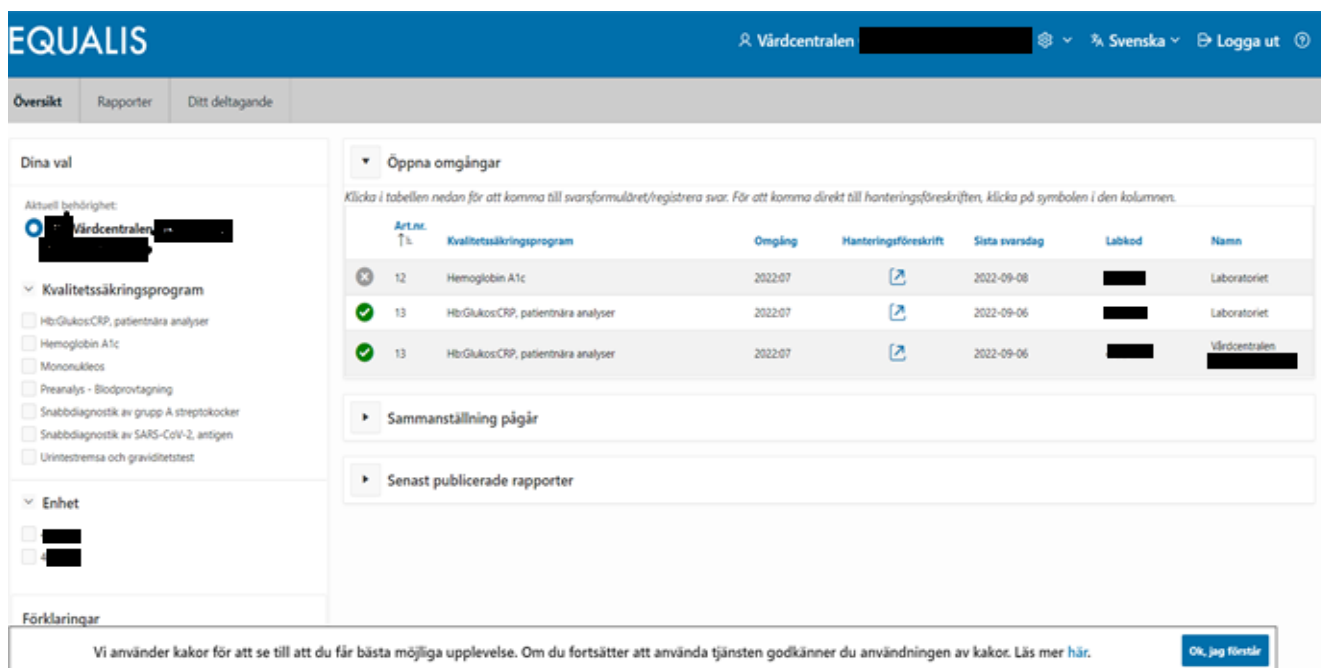
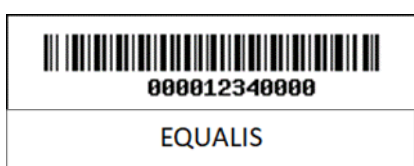
6.B Gör så här när ni analyserar externa kontroller

När en omgång är öppen kan du göra så här:

- Välj t.ex. Hb/glukos/CRP (finns på startsidan när omgången är öppen).
- För att underlätta dokumentationen av analys svar kan man skriva ut en lista med de instrument som enheten har i den aktuella omgången. Välj "Skriv ut" som finns uppe till höger.
- Analysera de externa kontrollerna från Equalis som ett patientprov. Använd streckkoden nedan och skanna den i fältet avsett för personnummer. Hoppa över

läkares RSId. OBS! Använd **aldrig** testpatienter t.ex. 19 121212-1212 då dessa resultat hamnar i någons inkorg och måste signeras. Genom att använda bifogad streckkod förhindrar man att dessa resultat hamnar i journalsystemen.

- Registrera analysresultat på Equalis hemsida:
 - Logga in.
 - Klicka på rubriken "Öppna omgångar" (startsidan).
 - Klicka på pilen och en tabell kommer upp med de analyser som kan registreras.
 - Klicka på den analys du ska skriva in svar på och skriv in analysvaret under rätt instrument. Har ni flera instrument av samma typ är det extra viktigt att tänka på att skriva in analys svar från ett visst instrument på just det instrumentet i Equalis (unikt serienummer).
 - Kontrollera så att avdelningens mejladress, dit svar skickas, är korrekt

ArtNr.	Kvalitetssäkringsprogram	Omgång	Hanteringsföreskrift	Sista svarsdag	Labkod	Namn
12	Hemoglobin A1c	2022-07		2022-09-08		Laboratoriet
13	Hb:GlukosCRP, patientnära analyser	2022-07		2022-09-06		Laboratoriet
13	Hb:GlukosCRP, patientnära analyser	2022-07		2022-09-06		Vårdcentralen

7. Granska svaren från Equalis

När en provomgång är klar hos Equalis skickas ett mejl med resultaten på de externa kontrollerna. I mejlet framgår om inga avvikelser finns (grön markering), om avvikelser finns (röd markering) samt om analysen inte utförts/registrerats (lila markering).

Precis som tidigare kan man också logga in på Equalis för att se hur just era instrument förhåller sig till omgångens förväntade resultat och till andra instrument.

- Logga in på Equalis hemsida.

- Klicka på rubriken "Hämta rapport".
- Välj "Resultatrapport". Här kan du se det förväntade analyssvaret och ert eget svar.
- Välj "Rapport kommentar". Här kan du se åsatt värde, dvs vilket värde som provet som skickades ut hade samt acceptabel avvikelse. Grafen som visas visar de olika instrumenttyperna och hur de förhåller sig till åsatt värde.

Om den externa kontrollen på ett instrument ligger utanför åsatt värde och/eller utanför tillåten avvikelse dvs **visar gult eller rött**, följ åtgärdslistan nedan:

Steg 1	Granska de interna kontrollerna för instrumentet	Om de interna kontrollerna är inom godkända gränser gå vidare till steg 2.	Om de interna kontrollerna är utanför godkända gränser kontakta Enheten för patientnära analys snarast. OBS! Analysera inte patientprover på detta instrument.
Steg 2	Granska de externa kontrollerna för tidigare analysomgångar	Om de tidigare externa kontrollerna var innanför tillåten avvikelse (gröna) gå vidare till steg 3.	Om de externa kontrollerna vid föregående omgång var utanför tillåten avvikelse (gul eller röd), kontakta Enheten för patientnära analys och gå även vidare till steg 3
Steg 3	Säkerställ att de externa kontrollerna förvaras rätt	Reflektera över hur provet förvaras och hanteras. Hanteringsföreskrifter finns tillgängliga på Equalis online. • Förvaras externkontrollen i kyl i väntan på analys? Om inte ändra rutin så att den externa kontrollen sätts in i kylskåp så snart som möjligt. • Har kontrollen analyserats i tid? Gå vidare till steg 4.	
Steg 4	Säkerställ att handhavandet är korrekt	Säkerställ att handhavandet är korrekt och att reagens (kyvetter, kassetter och testremсор) hanteras enligt tillverkarens föreskrifter. • Har reagens förvarats enligt tillverkarens instruktion? • Har utgångsdatum för reagens passerat? • Var provet tillräckligt blandat? Följ hanteringsföreskrifter för provmaterial som finns tillgängliga på Equalis online. • Fanns det luft i kyvetten (HemoCue)? Inga luftbubblor får finnas i kyvetten. • Var kyvetten helt fylld med kontrollvätska (HemoCue)? Kyvetten måste alltid vara helt fylld. • Efterfylldes kyvetten (HemoCue)? Kyvetten får aldrig efterfyllas. • Slogs kyvetthållaren in så att kontrollvätska stänkte ut (HemoCue)? Kyvetthållaren ska mjukt och försiktigt föras in i rätt läge. • Annat? Kontakta Enheten för patientnära analys. Gå vidare till steg 5	
Steg 5	Analysera	Analysera patientprover som vanligt på instrumentet.	

7. Övrigt

Har ni frågor?

- Gå in på Equalis hemsida och läs under FAQ (frequently asked questions).
- Kontakta Enheten för patientnära analys (PNA). Ni hittar kontaktuppgifter på Vårdgivare Skåne/Laboratoriemedicin/Patientnära analys/Rutiner för patientnära analys/Kontakt.